

Ár 2019, mánudaginn 24. júní, kom kjörnefnd samkvæmt 93. gr. laga nr. 5/1998 um kosningar til sveitarstjórna saman til að fjalla um kærur þeirra Vigdísar Hauksdóttur, kt. 200365-2919, og Gunnars Kristins Þórðarsonar, kt. 150774-5359, vegna sveitarstjórnarkosninga í Reykjavík 26. maí 2018 en með bréfum Sýslumannsins á höfuðborgarsvæðinu, dags. 7. og 13. júní 2019, voru lögmennirnir Ásgeir Þór Árnason, Hulda Rós Rúriksdóttir og Sigurður Jónsson, skipuð í nefndina til að úrskurða um ofangreindar kærur. Á fundinum var kveðinn upp svohljóðandi

ÚRSKURÐUR:

I

Kæra Vigdísar Hauksdóttur til Sýslumannsins á höfuðborgarsvæðinu var móttækin 14. febrúar 2019. Kæra Gunnars Kristins Þórðarsonar var móttækin af dómsmálaráðuneytinu 14. febrúar 2019 og framsend Sýslumanninum á höfuðborgarsvæðinu.

II

Í kærubréfi Vigdísar Hauksdóttur segir að hún „...kæri borgarstjórnarkosningarnar sem fóru fram þann 26. maí 2018.“ Í kærubréfi Gunnars Kristins Þórðarsonar segir að hann kæri „... hér með framkvæmd og niðurstöðu borgarstjórnarkosninga....vegna ólögmætrar íhlutunar þáverandi meirihlutans í hinu lýðræðislega ferli og vegna blekkinga sem meirihlutinn beitti Persónuvernd vegna sms sendinga til tiltekinna þjóðfélagshópa í aðdraganda kosninganna.“ Kjörnefndin lítur svo á kröfur beggja kæranda séu þær að ógilda beri borgarstjórnarkosningarnar sem fram fóru í Reykjavík þann 26. maí 2018 og að ekkert sé því til fyrirstöðu að nefndin taki afstöðu til þeirra í einum sameiginlegum úrskurði.

Í kærubréfi Vigdísar Hauksdóttur er tekið fram að þrátt fyrir að kærufrestur sé einungis 7 dagar samkvæmt lögum um kosningar til sveitarstjórna þá líti kærandi svo á að í þessu tilviki eigi upphaf kærufrests að miðast við 7. febrúar 2019 en þann dag var úrskurður Persónuverndar birtur Reykjavíkurborg en með úrskurðinum gerði Persónuvernd alvarlegar athugasemdir við framkvæmd og aðdraganda kosninganna. Í kærubréfi Gunnars Kristins Þórðarsonar segir að kærandinn telji að kærufrestur 1. mgr. 93 gr. laga nr. 5/1998 gildi ekki í þessu tilfelli því „upplýsingar um blekkingar

meirihlutans gagnvart Persónuvernd eru nýjar og því ekki hægt að saka frambjóðendur um tómlæti vegna þess að kæra berist á þessum degi.“

III

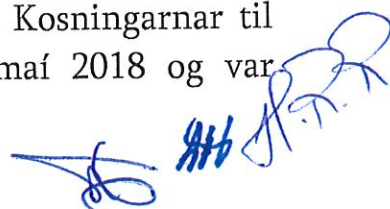
Vegna framkominna kæra tók Sýslumaðurinn á höfuðborgarsvæðinu þá ákvörðun þann 21. febrúar 2019, að vísa kærunum frá. Byggðist sú ákvörðun sýslumanns á því að kærufrestur sá sem tiltekinn sé í 1. mgr. 93. gr. laga um kosningar til sveitarstjórna nr. 5/1998 hafi verið liðinn enda sé kærufrestur einungis sjö dagar frá því að úrslitum kosninga sé lýst. Vigdís Hauksdóttir kærði ákvörðun sýslumanns til dómsmálaráðuneytisins þann 29. apríl 2019. Með úrskurði, dags 31. maí 2019, felldi ráðuneytið ákvörðun sýslumanns úr gildi og lagði fyrir sýslumann að skipa þriggja manna nefnd til að taka afstöðu til kæruefnisins sbr. 93. gr. laga um kosningar til sveitarstjórna nr. 5/1998. Gunnar Kristinn Þórðarson kærði ákvörðun Sýslumannsins á höfuðborgarsvæðinu frá 21. febrúar 2019 ekki til dómsmálaráðuneytisins en með tölvubréfi hans frá 6. júní 2019 fór hann þess á leit að sýslumaður tæki kæru hans til meðferðar í samræmi við niðurstöðu dómsmálaráðuneytisins vegna kæru Vigdísar.

IV

Í samræmi við 2. mgr. 93. gr. laga um kosningar til sveitarstjórna nr. 5/1998 aflaði nefndin umsagnar yfirkjörstjórnarinnar í Reykjavík og barst umsögnin nefndinni þann 18. júní 2019. Í umsögninni kemur fram að yfirkjörstjórn Reykjavíkur telji að kærufrestur sé liðinn og að engar haldbærar málsástæður, sem kunni að leiða til þess að kærufrestur verði ákveðinn annar en samkvæmt 1. mgr. 93. gr., hafi komið fram. Nefndin aflaði fundargerða frá yfirkjörstjórn Reykjavíkur og hefur jafnframt kynnt sér viðkomandi fundi borgarstjórnar og borgarráðs á vef Reykjavíkurborgar. Þar kemur m.a. fram að á fundi borgarstjórnar 15. maí 2018 hafi komið fram tillaga um að vísa tillögum um leiðir og aðgerðir til að auka kosningaþátttöku í borgarstjórnarkosningunum 2018 til umsagnar Persónuverndar. Jafnframt kemur fram að málið hafi verið rætt ítarlega á fundi borgarráðs þann 31. maí 2018.

V

Samkvæmt 93. gr. laga um kosningar til sveitarstjórna nr. 5/1998 er kærufrestur 7 dagar frá því að lýst er úrslitum kosninga. Kosningarnar til borgarstjórnar Reykjavíkur fóru fram laugardaginn 26. maí 2018 og var

úrslitum þeirra lýst daginn eftir eða sunnudaginn 27. maí 2018. Samkvæmt því rann lögbundinn kærufrestur út sunnudaginn 2. júní 2018.

Ekki eru í lögum um kosningar til sveitarstjórna nr. 5/1998 ákvæði um að framlengja megi þann frest sem kveðið er á um í 1. mgr. 93. gr. Sá frestur og frestur, sem nefndin hefur til öflunar umsagnar og uppkvaðningar úrskurðar skv. 2. mgr. 93. gr., eru ákveðnir afar skammir vegna lýðræðislegrar nauðsynjar á að nýkjörin sveitarstjórn geti tekið til starfa 15 dögum eftir kjördag, sbr. 1. mgr. 96. gr. Í lokamálsgrein 93. gr. er síðan kveðið á um að ef kosning er úrskurðuð ógild láti fráfaramandi sveitarstjórn ekki af störfum fyrr en kosning hefur farið fram að nýju. Nefndin telur að ekki sé heldur í öðrum lögum eða réttarheimildum að finna heimild til þess að nefndin geti framlengt þennan frest eða geti ákvarðað að upphaf hans verði fært til síðara tímamarks en þess er úrslitum kosninga er lýst.

Með vísan til þess sem að framan er rakið er það niðurstaða kjörnefndarinnar að kærur Vigdísar Hauksdóttur og Gunnars Kristins Þórðarsonar séu of seint fram komnar og verða því ekki teknar til efnismeðferðar. Kærunum er vísað frá.

ÚRSKURÐARORÐ:

Kærum Vigdísar Hauksdóttur og Gunnars Kristins Þórðarsonar um ógildingu borgastjórnarkosninga, sem fram fóru í Reykjavík þann 26. maí 2018, er vísað frá.

Asgeir Þór Arnason

Hulda Rós Rúriksdóttir

Sigurður Jónsson